

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ 410611-05

Nr ewid. 78/2006/P/05/151/LSZ

Informacja o wynikach kontroli wykorzystania środków wspólnotowych z Finansowego Instrumentu Wspierania Rybołówstwa (FIWR) na restrukturyzację rybołówstwa morskiego

Misją *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizją *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

Informacja o wynikach kontroli wykorzystania środków wspólnotowych z Finansowego Instrumentu Wspierania Rybołówstwa (FIWR) na restrukturyzację rybołówstwa morskiego

Dyrektor
Delegatury NIK w Szczecinie

Andrzej Donigiewicz

Zatwierdzam:

Piotr Kownacki

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, dnia czerwca 2006 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
00-950 Warszawa
tel./fax: 0-prefix-22-825-44-81
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. WPROWADZENIE.....	5
2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI.....	5
2.1. OGÓLNA OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI.....	5
2.2. SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI.....	6
2.3. UWAGI KOŃCOWE I WNIOSKI.....	8
3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI.....	8
3.1. CHARAKTERYSTYKA STANU PRAWNEGO ORAZ UWARUNKOWAŃ EKONOMICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH.....	8
3.1.1. <i>Prawo wspólnotowe</i>	8
3.1.2. <i>Prawo krajowe</i>	8
3.1.3. <i>Uwarunkowania ekonomiczne i organizacyjne</i>	9
3.2. ISTOTNE USTALENIA KONTROLI.....	12
3.2.1. <i>Wykorzystanie środków finansowych na restrukturyzację floty rybackiej</i>	12
3.2.2. <i>Wykorzystanie środków finansowych na pomoc rybakom</i>	14
3.2.3. <i>Działania związane z wdrażaniem systemów SIMIK i OFSA</i>	15
3.2.4. <i>Zarządzanie i wdrażanie SPO RiPR</i>	17
3.2.5. <i>Efekty finansowe kontroli</i>	22
4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI.....	23
4.1. PRZYGOTOWANIE KONTROLI.....	23
4.2. POSTĘPOWANIE KONTROLNE I DZIAŁANIA PODJĘTE PO ZAKOŃCZENIU KONTROLI.....	23
5. ZAŁĄCZNIKI.....	25

Wykaz skrótów

ARiMR	- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
FIWR	- Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa (ang. Financial Instrument for Fisheries Guidance – FIFG) – fundusz strukturalny Unii Europejskiej, w ramach którego finansowane są przedsięwzięcia związane z sektorem rybołówstwa,
IFOR	- Instrument Finansowy Orientacji Rybołówstwa,
KE	- Komisja Europejska,
MF	- Ministerstwo Finansów,
Minister RiRW	- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
MRiRW	- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
NPR	- Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006,
OFSA	- Oprogramowanie Funduszy Strukturalnych Agencji,
SIMIK	- System Informatyczny Monitoringu i Kontroli Finansowej Funduszy Strukturalnych,
SPO	- Sektorowy Program Operacyjny,
SPO RiPR	- Sektorowy Program Operacyjny „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”,
UE	- Unia Europejska,
WE	- Wspólnota Europejska,
WPR	- Wspólna Polityka Rybacka – unijny instrument zarządzania rybołówstwem.

1. WPROWADZENIE

Temat kontroli nr P/05/151 „Wykorzystanie środków wspólnotowych z Finansowego Instrumentu Wspierania Rybołówstwa (FIWR) na restrukturyzację rybołówstwa morskiego”.

Kontrolę podjęto z inicjatywy własnej NIK w ramach głównych obszarów badań NIK na 2005 r. obejmujących wykorzystanie funduszy Unii Europejskiej.

Celem kontroli była ocena wykorzystania środków budżetu państwa oraz Unii Europejskiej z Finansowego Instrumentu Wspierania Rybołówstwa na:

- restrukturyzację floty rybackiej, w tym dostosowanie wielkości floty do zasobów morskich oraz odnowę i modernizację floty rybackiej,
- pomoc rybakom, którzy utracili zatrudnienie na skutek restrukturyzacji floty rybackiej.

Dla osiągnięcia celu kontroli niezbędnym było zbadanie realizacji i finansowania Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” (SPO RiPR) w zakresie: dostosowania nakładu połowowego, odnowy i modernizacji floty rybackiej oraz udzielania pomocy rybakom, którzy utracili pracę w wyniku wycofania części floty rybackiej.

Kontrola dotyczyła rybołówstwa bałtyckiego. Badaniami kontrolnymi objęto okres od 1 maja 2004 r. do 30 września 2005 r., przy czym ustalenia kontroli były aktualizowane według stanu na dzień zakończenia czynności kontrolnych. W informacji przedstawiono również uaktualnione dane statystyczne z MRiRW, dotyczące wykorzystania środków na SPO RiPR na koniec I kwartału 2006 r.

Jednostką koordynującą badania kontrolne była Delegatura NIK w Szczecinie. Kontrolę (pod względem legalności, gospodarności, rzetelności i celowości) przeprowadzono w okresie od 8 września do 16 grudnia 2005 r. w Ministerstwie Finansów, Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie oraz jej regionalnych oddziałach w województwach: zachodniopomorskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim.

2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI

2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Podstawowy cel SPO RiPR, którym było dostosowanie nakładu połowowego do zasobów morskich, polegający głównie na redukcji bałtyckiej floty rybackiej został osiągnięty. Do końca I kwartału 2006 r. flota kutrowa została zmniejszona o 40%. NIK zwraca jednak uwagę, że realizowany sposób wyboru statków do złomowania nie gwarantował dofinansowania likwidacji najstarszych i najbardziej wyeksploatowanych statków rybackich.

NIK negatywnie ocenia to, że nie wykorzystano szansy na odnowienie przestarzałej floty rybackiej przy pomocy środków z FIWR. Nie udało się uruchomić działania dotyczącego budowy nowych statków, które wygasło z końcem 2004 r. A wykorzystanie środków na modernizację istniejących jednostek rybackich nie osiągnęło poziomu 0,1%, co zdaniem NIK stwarza realne zagrożenie niewykorzystania środków finansowych przeznaczonych na realizację ww. działania w latach 2004-2006.

NIK pozytywnie ocenia zapewnienie pomocy rybakom, którzy utracili zatrudnienie na skutek restrukturyzacji floty rybackiej. Jednakże, w ocenie NIK, nierzetelnie opracowane procedury udzielania pomocy rybakom w niedostatecznym stopniu zabezpieczyły przed wypłatą świadczeń osobom nieuprawnionym.

NIK negatywnie ocenia przygotowanie instytucji państwowych odpowiedzialnych za zarządzanie i wdrażanie SPO RiPR do korzystania ze środków publicznych na realizację tego Programu. Wskazują na to m.in. opóźnienia w wydawaniu przez Ministra RiRW rozporządzeń wykonawczych dotyczących wdrażania SPO RiPR oraz nieuruchomienie przez Ministra Finansów Systemu Informatycznego Monitorowania i Kontroli Finansowej Funduszy Strukturalnych (SIMIK).

2.2. Synteza wyników kontroli

2.2.1. Na realizację SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” zaplanowano kwotę 1.087.257,9 tys. zł¹, w tym m.in. na restrukturyzację floty rybackiej i pomoc rybakom 679.951,1 tys. zł. Do końca I kw. 2006 r. wydatkowano na działania objęte kontrolą 319.862,4 tys. zł. Wartość zawartych umów w tym okresie wyniosła 418.152,2 tys. zł, co stanowiło 61,5% kwoty przeznaczonej do wykorzystania w latach 2004-2006 (str. 12-15).

2.2.2. Największą kwotę wsparcia w wysokości 434.361,9 tys. zł skierowano na realizację Priorytetu 1 „Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów”. Stanowiło to 39,9% łącznej kwoty środków finansowych przewidzianych w Programie (1.087.257,9 tys. zł) oraz 63,9% środków do wykorzystania w ramach Priorytetów objętych kontrolą. W wyniku realizacji priorytetu 1, do końca I kw. 2006 r., zmniejszono flotę rybacką o 327 jednostek, w tym o 167 kutrów rybackich. Stanowiło to 25,6% floty rybackiej ogółem i 40,0% wszystkich kutrów rybackich zarejestrowanych na dzień 1 maja 2004 r. Z powodu osiągnięcia, zakładanych w SPO RiPR, wskaźników dotyczących liczby trwale wycofanych statków rybackich, Minister RiRW z dniem 2 marca br. wstrzymał przyjmowanie wniosków o dofinansowanie tych projektów (str. 12-13).

2.2.3. Przy realizacji jednego z podstawowych celów SPO RiPR, którym była redukcja floty rybackiej, nie zadbano o wycofanie z eksploatacji, w pierwszej kolejności, najstarszych i najbardziej wysłużonych jednostek rybackich, co NIK ocenia negatywnie. O wypłacie środków decydowała kolejność złożonych wniosków, co przy przyjęciu najwyższego pułapu wypłacanych rekompensat doprowadziło do szybkiego wykorzystania środków, nie zapewniając jednak likwidacji najbardziej wyeksploatowanych statków rybackich (str. 13).

2.2.4. NIK negatywnie ocenia, z punktu widzenia legalności, przyznawanie pomocy finansowej za złomowanie statków rybackich beneficjentom, którzy nie wykazali, że przy użyciu tych statków wykonywali rybołówstwo morskie przez wymagane co najmniej 75 dni, w każdym z dwóch okresów 12 miesięcznych poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, co było niezgodne z § 81 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra RiRW z dnia 14 września 2004 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy finansowej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004 - 2006”² (str. 20-21).

2.2.5. NIK negatywnie ocenia realizację Priorytetu 2 „Odnowa i modernizacja floty rybackiej”, obejmującego dwa działania („Budowa nowych statków rybackich” i „Modernizacja istniejących statków rybackich”), na który przeznaczono pomoc finansową w kwocie 93.914,7 tys. zł. Nie wykorzystano w ogóle wsparcia finansowego na budowę nowych jednostek, które wygasło z końcem 2004 r. Wynikało to z niewydania przez Ministra RiRW rozporządzenia określającego wzór umowy dla tego działania. Wzór umowy o dofinansowanie tego projektu został opublikowany w styczniu 2005 r., gdy tymczasem pomoc ta dostępna była tylko do końca 2004 r. (str. 13-14 i 19).

2.2.6. Niewielkie było zainteresowanie właścicieli statków wykorzystaniem środków pomocowych na modernizację istniejących jednostek rybackich. Do końca I kw. 2006 r. zrealizowano płatności dotyczące zaledwie 7 statków rybackich na łączną kwotę 80,6 tys. zł, tj. niepełna 0,1% limitu na lata 2004-2006 (str. 13).

2.2.7. W wyniku restrukturyzacji floty rybackiej, do końca I kw. 2006 r., wnioski o pomoc finansową złożyło 1.226 rybaków, którzy utracili miejsca pracy na statkach rybackich. Na wypłatę pomocy finansowej dla rybaków, którzy utracili swoje miejsca pracy w wyniku trwałego wycofania statku z eksploatacji przewidziano w SPO RiPR wsparcie finansowe ze środków publicznych w wysokości 151.674,5 tys. zł, z czego do końca I kw. 2006 r. wypłacono 39.957,2 tys. zł. Udzielona pomoc za utratę miejsca pracy na statku rybackim miała charakter jednorazowej

¹ Limit finansowy jest wynikiem przeliczenia kwoty ujętej w tabeli finansowej będącej załącznikiem do uchwały Komitetu Monitorującego nr 4/2005 po kursie 1 euro = 3,9009 zł.

² Dz.U. Nr 213, poz. 2163 ze zm.

rekompensaty w kwocie 40,8 tys. zł lub miesięcznego świadczenia o charakterze zbliżonym do wcześniejszej emerytury w wysokości od 700 do 1.300 zł miesięcznie (str. 14-15 i 21-22).

2.2.8. Nierzetelnie opracowane przez MRiRW oraz ARiMR procedury przyznawania rybakom jednorazowych rekompensat za utratę miejsca pracy na statkach oraz nierzetelna weryfikacja przez Regionalne Oddziały ARiMR dokumentacji przedkładanej przez beneficjentów przy ubieganiu się o pomoc finansową nie zabezpieczyły dostatecznie przed wypłatą rekompensat osobom nieuprawnionym (str. 21-22).

2.2.9. Przyjęte zasady udzielania pomocy finansowej na przekwalifikowanie zawodowe rybaków lub podjęcie przez nich okołorybackiej działalności gospodarczej nie zachęcały do zmiany zawodu i tworzenia nowych miejsc pracy. Przyznawanie pomocy poprzez refundację poniesionych kosztów spowodowało, że rybacy korzystali głównie z jednorazowej rekompensaty z tytułu utraty miejsca pracy na statku rybackim. Według NIK zmniejsza to szanse na trwałe odchodzenie przez rybaków z zawodu i może w niedługim czasie przyczynić się do zwiększenia bezrobocia na terenach nadmorskich. Potwierdzają to wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w trakcie kontroli wśród rybaków, którzy utracili zatrudnienie na statku rybackim. Spośród osób, które odpowiedziały na pytania 41,1% stwierdziła, że zamierza po 12 miesięcznej przerwie³ powrócić do zawodu rybaka (str. 15).

2.2.10. Pomoc finansowa dla rybaków była przez ARiMR wypłacana na ogół terminowo. Stwierzone natomiast opóźnienia dotyczyły 3,7% środków wypłaconych z tytułu złomowania statków rybackich i 2% świadczeń z tytułu utraty miejsca pracy na tych statkach (str. 22).

2.2.11. NIK negatywnie ocenia działania Ministra Finansów w zakresie wdrażania systemu SIMIK, które były nieskuteczne. Na budowę i wdrażanie systemu SIMIK Minister Finansów dotychczas wydał 12.630,0 tys. zł i pomimo formalnego odbioru w grudniu 2004 r. oprogramowania SIMIK, do dnia zakończenia kontroli, tj. 19 grudnia 2005 r. system ten nie został uruchomiony. Brak systemu informatycznego do obsługi funduszy strukturalnych spowodował, że ARiMR podjęła własne działania w zakresie tworzenia systemu informatycznego OFSA. Działania ARiMR w zakresie tworzenia ww. systemu informatycznego NIK ocenia jako nierzetelne i niegospodarne. Prace nad budową systemu OFSA podjęto w styczniu 2004 r. i pomimo wydania na ten cel kwoty 13.584,6 tys. zł, do dnia zakończenia kontroli, tj. 14 listopada 2005 r. system ten nie został w pełni wdrożony. Ponadto dodać należy, że decyzję o budowie systemu OFSA podjęto, mimo braku zgody Instytucji Zarządzającej i Instytucji Płatniczej SPO RiPR, a także przy braku strategii rozwoju informatyzacji ARiMR (str. 15-17).

2.2.12. MF prowadziło ewidencję księgową operacji związanych z pozyskiwaniem i rozdysponowywaniem środków pochodzących z FIWR niezgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości⁴, a także nierzetelnie realizowało zadania związane z informowaniem Komisji Europejskiej o nieprawidłowościach w zakresie wykorzystania tych środków (str. 18).

2.2.13. NIK negatywnie ocenia działania Ministra RiRW związane z wdrażaniem i zarządzaniem SPO RiPR. Powyższą ocenę uzasadniają opóźnienia w wydawaniu rozporządzeń niezbędnych do wdrożenia SPO RiPR, brak kontroli ARiMR w zakresie prawidłowości realizacji zadań wynikających z wdrażania SPO RiPR, nieprzeprowadzanie tzw. kontroli pogłębianych w celu sprawdzenia skuteczności systemów zarządzania i kontroli, a także nieterminowe sporządzanie sprawozdań dla Ministra Finansów z realizacji SPO RiPR (str. 19-20).

2.2.14. Nieprawidłowości opisane w niniejszej informacji, NIK oszacowała na kwotę 45.450,6 tys. zł (str. 22).

³ Beneficjent, który powróci do wykonywania zawodu rybaka przed upływem 12 m-cy od wypłacenia mu pomocy finansowej, jest zobowiązany do jej zwrotu.

⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694).

2.3. Uwagi końcowe i wnioski

W związku z powyższymi nieprawidłowościami NIK wnioskuje o:

1. Niezwłoczne uruchomienie przez Ministra Finansów systemu SIMIK we wszystkich jednostkach zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie SPO RiPR w celu zapewnienia bieżącego monitoringu i zarządzania Programem.
2. Objęcie kontrolą ARiMR przez Ministra RiRW w zakresie prawidłowości realizacji zadań wynikających z wdrażania SPO RiPR.
3. Zmianę przez Ministra RiRW i ARiMR zasad i procedur udzielania pomocy finansowej rybakom w celu uniemożliwienia wypłaty rekompensat osobom nieuprawnionym.

3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

3.1.1. Prawo wspólnotowe

Od 1 maja 2004 r. Polska została objęta Wspólną Polityką Rybacką Unii Europejskiej i uzyskała możliwość restrukturyzacji rybołówstwa morskiego z wykorzystaniem funduszu strukturalnego UE, tj. Finansowego Instrumentu Wspierania Rybołówstwa. Ogólne zasady funkcjonowania funduszy strukturalnych, w tym dotyczące FIWR regulują w szczególności:

- rozporządzenie Rady (WE) nr 1260 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych⁵;
- rozporządzenie Rady (WE) nr 1263/99 z dnia 21 czerwca 1999 w sprawie Instrumentu Finansowego Orientacji Rybołówstwa⁶ ustalające cele, na jakie mogą być przyznawane środki finansowe w ramach działań strukturalnych w sektorze rybołówstwa;
- rozporządzenie Rady (WE) nr 2792/99 z dnia 17 grudnia 1999 r.⁷ ustanawiające szczegółowe zasady i uzgodnienia dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa;
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 366/2001 z dnia 22 lutego 2001 r.⁸ reguluje szczegółowe kwestie związane z przesyłaniem Komisji przez Państwo Członkowskie informacji i sprawozdań z wykonania programu operacyjnego;
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r.⁹ określające systemy zarządzania i kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych.

3.1.2. Prawo krajowe

Na podstawie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju¹⁰, rozporządzeniem z dnia 22 czerwca 2004 r.¹¹ Rada Ministrów przyjęła Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004-2006 (NPR), uwzględniający m.in. priorytety polityki strukturalnej UE w sektorze rybołówstwa. W NPR stwierdza się m.in., że w rybołówstwie morskim przygotowany zostanie sektorowy program operacyjny, współfinansowany ze środków FIWR. Głównym celem

⁵ D.Urz. WE L 161 z 1999 ze zm.

⁶ D.Urz. WE L 161 z 1999

⁷ D.Urz. WE L 337 z 1999 ze zm.

⁸ D.Urz. WE L 366 z 2001

⁹ D.Urz. WE L 63 z 2001

¹⁰ Dz.U. Nr.116, poz. 1206

¹¹ Dz.U. Nr 149, poz. 1567

tego programu będzie wspieranie działań na rzecz poprawy konkurencyjności polskiego rybołówstwa morskiego poprzez m.in. wycofanie ok. 30 - 40% przestarzałej technicznie floty i modernizację statków rybackich.

W celu realizacji NPR Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi rozporządzeniem z dnia 11 sierpnia 2004 r.¹² przyjął SPO „Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb 2004-2006”, a rozporządzeniem z dnia 7 września 2004 r.¹³ - Uzupełnienie SPO RiPR.

Szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy finansowej w ramach SPO RiPR określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 września 2004 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy finansowej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”¹⁴.

Tryb składania oraz wzory wniosków o pomoc finansową w ramach SPO RiPR określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 października 2004 r. w sprawie trybu składania i wzorów wniosków o dofinansowanie realizacji projektu z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa¹⁵.

Wzory umów o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach SPO RiPR zostały określone przez Ministra RiRW w drodze rozporządzeń, wymienionych w załączniku nr 5.1.

Wzory sprawozdań okresowych – kwartalnych, rocznych i końcowych z realizacji projektów i działań w ramach SPO RiPR określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów sprawozdań z realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”¹⁶.

W ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych¹⁷, obowiązującej do dnia 31 grudnia 2005 r. (zwanej dalej „ufp”)¹⁸, określono ogólne zasady gospodarowania i wydatkowania środków z funduszy strukturalnych. Zgodnie z art. 3 ust. 3 ufp do środków publicznych zalicza się m.in. środki z funduszy strukturalnych¹⁹. Przy wydatkowaniu środków pochodzących z funduszy strukturalnych stosuje się odpowiednio zasady rozliczania określone dla dotacji z budżetu państwa (art. 30a ufp). W myśl art. 30d ufp, środki z funduszy strukturalnych powinny być gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych, prowadzonych w euro, i mogą być wydatkowane do wysokości kwot zgromadzonych na tych rachunkach²⁰.

3.1.3. Uwarunkowania ekonomiczne i organizacyjne

Sektorowy Program Operacyjny „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” zawiera priorytety działań Finansowego Instrumentu Wspierania Rybołówstwa, służące osiągnięciu głównych celów Unii Europejskiej w sektorze rybołówstwa oraz uwzględnia przyjęte w tym zakresie założenia NPR. Na realizację SPO RiPR przewidziano łączne nakłady w wysokości około 373,7 mln euro, w tym środki FIWR – 201,8 mln euro, publiczne środki krajowe – 80,1 mln euro oraz środki prywatne – 91,7 mln euro.

¹² Dz.U. Nr 197, poz. 2027

¹³ Dz.U. Nr 207, poz. 2116 ze zm.

¹⁴ Dz.U. Nr 213, poz. 2163.

¹⁵ Dz.U. Nr 230, poz. 2316.

¹⁶ Dz.U. Nr 284, poz. 2845.

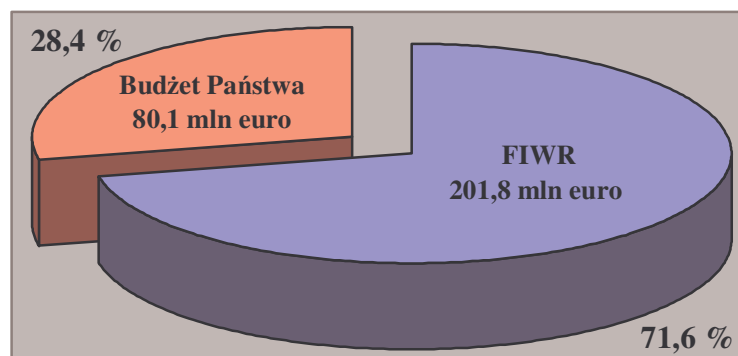
¹⁷ Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.

¹⁸ Z dniem 1 stycznia 2006 r. weszła w życie ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. – z wyjątkiem art. 235 pkt 1, który wszedł w życie z dniem ogłoszenia, tj. 20 grudnia 2005 r. (Dz. U. Nr 249, poz. 2104).

¹⁹ Art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.

²⁰ Art. 201 ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.

Udział środków finansowych z FIWR w całości środków publicznych przedstawia wykres:

Według SPO RiPR największe znaczenie w polskiej polityce rybackiej odgrywa dostosowanie nakładu połowowego do istniejących zasobów morskich. Cel ten postanowiono osiągnąć redukując potencjał połowowy floty rybackiej przede wszystkim poprzez złomowanie statków rybackich.

Według rejestru statków rybackich, prowadzonego przez MRiRW, na dzień 1 maja 2004 r. polska flota rybacka liczyła 417 kutrów²¹ i 863 łodzi rybackich²². Średni wiek polskich kutrów bałtyckich wynosił około 36 lat, przy czym blisko 80% kutrów miała ponad 25 lat. Średni wiek floty łodziowej wynosił około 21 lat. Według szacunków Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni w zawodzie rybaka bałtyckiego, przed restrukturyzacją floty rybackiej, pracowało ponad 4,2 tys. osób. Wśród rybaków dominującą grupę stanowiły osoby w wieku 40 – 50 lat i o długim stażu pracy w rybołówstwie.

Tabela nr 1.

Przyjęte w SPO RiPR nakłady na realizację poszczególnych priorytetów, z uwzględnieniem działań objętych kontrolą

w tys. euro

L.p.	Priorytet/działanie	Nakłady ogółem	w tym:		
			FIWR	środki krajowe	środki prywatne
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Priorytet 1. Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów	111.349,2	83.511,9	27.837,3	0
1.1.	Działanie 1. złomowanie statków rybackich	106.828,0	80.121,0	26.707,0	0
1.2.	Działanie 2. transfer do krajów trzecich/inne przeznaczenie	2.260,7	1.695,5	565,2	0
1.3.	Działanie 3. wspólne przedsięwzięcia	2.260,5	1.695,4	565,1	0
2.	Priorytet 2. Modernizacja i odnowa floty rybackiej	60.018,3	21.023,3	3.051,8	35.943,2
2.1.	Działanie 1. budowa nowych statków (tylko do końca 2004 r.)	13.563,5	4.747,2	678,2	8.138,1
2.2.	Działanie 2. modernizacja statków rybackich	46.454,8	16.276,1	2.373,6	27.805,1
3.	Priorytet 4. Inne działania (tylko działanie 4.2. Działania społeczno – ekonomiczne)	38.882,0	19.441,0	19.441,0	0
Łącznie		210.249,5	123.976,2	50.330,1	35.943,2

W realizacji SPO RiPR uczestniczą: instytucja zarządzająca, instytucja płatnicza oraz instytucja wdrażająca.

²¹ Statek rybacki posiadający pokład ciągły, którego długość całkowita wynosi ponad 15 m i nie więcej niż 30 m, a moc napędu głównego nie przekracza 611 kW

²² Statek rybacki o długości poniżej 15 m

Zadania Instytucji Płatniczej Minister Finansów wykonywał, w okresie objętym kontrolą, przy pomocy Departamentu Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów, a zadania związane z kontrolą środków finansowych przy pomocy Biura Międzynarodowych Relacji Skarbowych oraz Biura Certyfikacji i Poświadczeń Środków z Unii Europejskiej. Do zadań Instytucji Płatniczej należy m.in.:

- obsługa rachunków, na których gromadzone są środki z FIWR;
- weryfikacja deklaracji wydatków z FIWR składanej przez instytucję zarządzającą;
- przygotowywanie i przesyłanie do Komisji Europejskiej wniosków o płatność w celu refundacji poniesionych wydatków;
- przygotowywanie raportów dotyczących nieprawidłowości finansowych;
- nadzór nad właściwym działaniem bazy danych w ramach monitoringu SPO (SIMIK);
- zapewnienie otrzymania przez beneficjentów środków pochodzących z funduszu FIWR w jak najkrótszym czasie i zgodnie z ustalonymi terminami.

Instytucją Zarządzającą SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” jest Minister RiRW. Instytucja Zarządzająca jest odpowiedzialna m.in. za:

- zagwarantowanie, że wszystkie instytucje i jednostki biorące udział w zarządzaniu i wdrażaniu SPO RiPR zachowują odrębny system rachunkowości dla środków pochodzących z funduszy strukturalnych albo odpowiedni kod księgowy dla wszystkich transakcji finansowych związanych z tą pomocą;
- weryfikację wniosków o płatność składanych przez beneficjentów, zatwierdzenie i przekazywanie ich do Instytucji Płatniczej wraz z dokumentami potwierdzającymi kwalifikowalność wydatków;
- dokonywanie płatności (zwrotu poniesionych wydatków) na rzecz Instytucji Wdrażającej, na podstawie zweryfikowanych dokumentów;
- kontrolę wykorzystania środków w ramach SPO RiPR;
- opracowanie rocznego raportu dotyczącego nieprawidłowości i przedłożenie go Instytucji Płatniczej;
- przygotowanie rocznego raportu z dokonanych wydatków z FIWR i przedłożenie go Instytucji Płatniczej.

Instytucja Zarządzająca SPO RiPR powołuje **Komitet Sterujący**, w którego skład wchodzi: przedstawiciele Instytucji Zarządzającej SPO RiPR, przedstawiciele Instytucji Płatniczej, przedstawiciele Komitetu Monitorującego fundusz FIWR, przedstawiciele innych komórek właściwych ze względu na zakres działań realizowanych w ramach SPO RiPR, przedstawiciele Instytucji Wdrażającej, przedstawiciele partnerów społeczno-gospodarczych. Do zadań Komitetu Sterującego należy m.in. opiniowanie i rekomendowanie Instytucji Zarządzającej listy projektów kwalifikujących się do wsparcia z FIWR.

Wdrażanie SPO RiPR jest nadzorowane przez **Komitet Monitorujący** FIWR, powołany wewnątrz Instytucji Zarządzającej SPO RiPR i od niej niezależny. Do zadań Komitetu Monitorującego należy m.in. monitorowanie i kontrola kwalifikacji wydatków pochodzących z FIWR, kontrola przestrzegania zasad, warunków i trybu korzystania z FIWR oraz współpraca z Instytucją Płatniczą w zakresie kontroli przeprowadzanej przez Instytucję Zarządzającą w ramach realizacji wykonania.

Instytucją Wdrażającą SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” dla priorytetów 1 i 2 oraz dla działania 4.2. (działania społeczno-ekonomiczne) z priorytetu 4 jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Instytucja Wdrażająca jest odpowiedzialna w szczególności za:

- przyjmowanie wniosków o dofinansowanie;
- kontrolę składanych wniosków pod względem wymogów formalnych, kontrolę zgodności z wymogami zawartymi w SPO RiPR oraz postanowieniami porozumienia zawartego między Instytucją Wdrażającą a Instytucją Zarządzającą SPO RiPR;

- podpisywanie umów z beneficjentami – na podstawie upoważnienia wynikającego z porozumienia zawartego między Instytucją Wdrażającą a Instytucją Zarządzającą SPO RiPR;
- przedkładanie Instytucji Zarządzającej SPO RiPR zestawienia wydatków (na podstawie wniosków o płatność) i potwierdzenie kwalifikowalności tych wydatków;
- zwrot wydatków kwalifikowalnych, poniesionych przez beneficjentów na realizację projektu, z rachunku Instytucji Zarządzającej, jeżeli stanowi tak wcześniejsze porozumienie – Instytucja Zarządzająca zleca to zadanie Instytucji Wdrażającej;
- kontrolę wykorzystania środków w ramach realizowanych projektów, w tym kontrolę na miejscu;
- odzyskiwanie nienależnie wypłaconych środków od beneficjenta;
- monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów, w tym przygotowywanie, co najmniej raz na kwartał, raportu z realizacji SPO RiPR i przedłożenie go Instytucji Zarządzającej;
- przygotowanie rocznego raportu z realizacji projektu, zawierającego ocenę oddziaływania projektu i przedłożenie go Instytucji Zarządzającej.

3.2. Istotne ustalenia kontroli

3.2.1. Wykorzystanie środków finansowych na restrukturyzację floty rybackiej

W latach 2004-2006 na realizację SPO RiPR przewidziano wsparcie ze środków publicznych w wysokości 1.087.257,9 tys. zł²³, w tym m.in. na priorytety 1, 2 i 4 (działanie 4.2.) kwotę 679.951,1 tys. zł. Do końca I kw. 2006 r. wydatkowano na priorytety objęte kontrolą 319.862,4 tys. zł, tj. 47,0% kwoty zaplanowanej do wykorzystania na te priorytety w latach 2004-2006.

Na restrukturyzację floty rybackiej w SPO RiPR przewidziano kwotę 528.276,6 tys. zł, tj. 48,6% kwoty przeznaczonej na realizację Programu.

Największe wsparcie w wysokości 434.361,9 tys. zł (39,9% środków w Programie) skierowano na realizację Priorytetu 1 „Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów”. Udział publicznych środków wspólnotowych (FIWR) w całości środków wynosił 75%. W SPO RiPR założono, że dostosowanie nakładu połowowego do istniejących, odnawialnych zasobów morskich zostanie osiągnięte przez trwałe wycofanie z eksploatacji ok. 30-40% kutrowej floty rybackiej. Można było to osiągnąć poprzez złomowanie statku rybackiego, przeniesienie statku do kraju trzeciego (poza obszar UE) lub zmianę przeznaczenia statku na inne cele niż rybołówstwo. Dużym zainteresowaniem wśród właścicieli statków rybackich cieszyło się złomowanie, na które przewidziano pomoc w łącznej kwocie 425.543,6 tys. zł. Do końca I kw. 2006 r. na redukcję floty poprzez złomowanie zdecydowało się 429 właścicieli jednostek rybackich, którzy złożyli wnioski na łączną kwotę 412.492,5 tys. zł. Stanowiło to 96,9% kwoty przyznanej na realizację tego działania w latach 2004-2006. Spośród ww. 429 właścicieli statków rybackich 383 podpisało umowy na łączną kwotę 361.354,2 tys. zł. Po złomowaniu statków beneficjenci pomocy złożyli łącznie 312 wniosków o płatność na łączną kwotę 283.197,4 tys. zł, co stanowiło 66,5% kwoty na realizację tego działania w całym okresie programowania. Złomowanie 312 jednostek rybackich zredukowało flotę rybacką o około 24,4%. Do końca I kwartału br. zmniejszono flotę kutrową o 167 jednostek, tj. o 40,0% w porównaniu do stanu na dzień 1 maja 2004 r. (417 kutrów).

Łączna kwota wypłaconych rekompensat za złomowanie statków wyniosła 273.509,4 tys. zł i stanowiło to 64,3% limitu przyznanego na lata 2004-2006. Średnia kwota przyznanej rekompensaty z tytułu złomowania jednostki rybackiej wyniosła ponad 940 tys. zł.

²³ Patrz przypis 1.

Przy typowaniu statków rybackich do złomowania przyjęto zasadę punktacji za wiek statku i okres posiadania tytułu własności statku, przy uwzględnieniu w pierwszej kolejności statków rybackich wykonujących rybołówstwo na Morzu Bałtyckim. W praktyce nie przestrzegano ww. zasady kwalifikowania statków do złomowania, a o wypłacie środków decydowała jedynie kolejność złożonych wniosków, co nie gwarantowało likwidacji tych najstarszych i najbardziej wyeksploatowanych statków rybackich.

Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w czasie kontroli wśród właścicieli statków rybackich wskazują, że 28,8% beneficjentów, którzy udzielili odpowiedzi na temat swoich dalszych planów zawodowych po zlikwidowaniu statku rybackiego zadeklarowało zmianę zakresu działalności gospodarczej (gastronomia, turystyka, transport, wędkarstwo morskie), 20,5% beneficjentów zamierza przejść na emeryturę, ponieważ osiągnęli wiek emerytalny, a 15,1% będzie nadal rybakami, gdyż złomowanie nie dotyczyło wszystkich statków, które posiadali.

Na przeniesienie statku do kraju trzeciego lub zmianę jego przeznaczenia na inne niż rybołówstwo przyznano w SPO RiPR kwotę 8.818,3 tys. zł, tj. ok. 2,0% środków na realizację priorytetu 1. Do końca I kw. 2006 r. 31 beneficjentów złożyło wnioski o dofinansowanie zmiany przeznaczenia statków rybackich na łączną kwotę 12.547,5 tys. zł, co stanowiło 142,3% kwoty przyznanej na realizację tego działania. Spośród ww. 31 beneficjentów 20 podpisało – do końca I kw. 2006 r. - umowy na łączną kwotę 8.687,8 tys. zł (98,5% kwoty przyznanej na cały okres programowania). Zrealizowane płatności wyniosły 6.315,2 tys. zł, tj. 71,6% środków zaplanowanych w SPO RiPR do wykorzystania w latach 2004-2006.

Z dniem 2 marca 2006 r. Minister RiRW ogłosił wstrzymanie naboru wniosków o dofinansowanie projektów dla działań priorytetu 1 z powodu osiągnięcia, przewidzianych w SPO RiPR, wskaźników redukcji floty rybackiej oraz wyczerpania dostępnych środków finansowych²⁴.

Według oceny NIK zagrożone jest wykorzystanie środków FIWR w Priorytecie 2 „Odnowa i modernizacja floty rybackiej”. Źródłem finansowania działań objętych priorytetem 2 były w 60% środki prywatne (beneficjentów), w 35% środki publiczne wspólnotowe (z FIWR) i w 5% środki publiczne krajowe. Na realizację priorytetu 2, który obejmował dwa działania („Budowa nowych statków rybackich” i „Modernizacja istniejących statków rybackich”) przewidziano pomoc finansową w kwocie 93.914,7 tys. zł, tj. 8,6% środków całego SPO RiPR. Nie udało się wykorzystać w ogóle wsparcia finansowego na budowę nowych jednostek, które wygasło z końcem 2004 r. Wpływ na nieuruchomienie tego działania miały krótki okres dostępności środków oraz opóźnienie w wydaniu przez Ministra RiRW rozporządzenia określającego wzór umowy dla tego działania.

Wobec niewykorzystania środków przeznaczonych na budowę nowych statków Komitet Monitorujący uchwałą nr 4/2005 z dnia 17 maja 2005 r. dokonał zmiany w planie finansowym SPO RiPR przesuwając, w ramach priorytetu 2, kwotę 21.163,9 tys. zł z działania 2.1. „Budowa nowych statków rybackich” do działania 2.2. „Modernizacja istniejących statków rybackich”.

Niewielkie zainteresowanie właścicieli statków dotyczyło wykorzystania środków pomocowych na modernizację istniejących jednostek rybackich. Wnioski o pomoc na modernizację statków złożyło 18 beneficjentów. Łączna wartość złożonych wniosków wyniosła 422,2 tys. zł i stanowiła 0,4% limitu na lata 2004-2006. Do końca I kw. 2006 r. zrealizowano 7 płatności na łączną kwotę 80,6 tys. zł, tj. niespełna 0,1% kwoty przyznanej na cały okres programowania.

²⁴ Sprawozdanie MRiRW z realizacji SPO RiPR za I kw. 2006 r.

Tabela nr 2.

Zakładane i uzyskane wskaźniki realizacji SPO RiPR, według stanu na koniec I kwartału 2006 r.

Działanie/nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika określona w SPO RiPR	Osiągnięta wartość wskaźnika od początku realizacji SPO RiPR	Stopień realizacji wskaźnika (iloraz kol. 3 i kol. 2 x 100%)
1.	2.	3.	4.
Priorytet 1. Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów			
Działanie 1. złomowanie statków rybackich			
- liczba trwale wycofanych statków rybackich	120	312 ¹	260,0
- pojemność trwale wycofanych statków rybackich (w GT)	10.000	18.500	185,0
Działanie 2. przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia			
- liczba trwale wycofanych statków rybackich	10	17	170,0
- pojemność trwale wycofanych statków rybackich (w GT)	460	349	75,9
Działanie 3. wspólne przedsięwzięcia			
- liczba trwale wycofanych statków rybackich	10	0	0
- pojemność trwale wycofanych statków rybackich (w GT)	460	0	0
Priorytet 2. Modernizacja i odnowa floty rybackiej			
Działanie 1. budowa nowych statków			
- liczba nowych statków rybackich	20	0	0
- pojemność nowych statków rybackich (w GT)	1.300	0	0
Działanie 2. modernizacja statków rybackich			
- liczba zmodernizowanych statków rybackich	100	7	7,0
- pojemność zmodernizowanych statków rybackich (w GT)	10.000	1.088	10,9
Działanie 3. wycofanie (bez pomocy publicznej) związane z odnową			
- liczba nowych statków rybackich	20	0	0
- pojemność nowych statków rybackich (w GT)	1.300	0	0
Priorytet 4. Inne działania (Działanie 2. działania społeczno-ekonomiczne)			
Operacja 1. trwale zaprzestanie wykonywania zawodu przez rybaka			
- liczba rybaków otrzymujących pomoc finansową	400	57	14,3
Operacja 2. utrata miejsca pracy na statku rybackim			
- liczba rybaków otrzymujących pomoc finansową	1.400	1.020	72,9
Operacja 3. przekwalifikowanie zawodowe rybaków lub podjęcie przez nich okołorybackiej działalności gospodarczej			
- liczba rybaków otrzymujących pomoc finansową	180	0	0
Operacja 4. nabycie własności statku rybackiego			
- liczba rybaków otrzymujących pomoc finansową	20	0	0
- pojemność nabytych statków rybackich (w GT)	140	0	0

¹ w tym 167 kutrów rybackich, co stanowiło 139,2 % wskaźnika określonego w SPO RiPR dla wszystkich statków rybackich.
Źródło: Sprawozdanie MRiRW z realizacji SPO RiPR za I kwartał 2006 r.

3.2.2. Wykorzystanie środków finansowych na pomoc rybakom

Restrukturyzacja floty rybackiej, dla wielu rybaków, wiązała się z utratą miejsc pracy. Do końca I kw. 2006 r., wnioski o pomoc złożyło 1.226 rybaków, którzy utracili miejsca pracy na statkach rybackich. W celu zahamowania wzrostu bezrobocia w regionach nadmorskich w SPO RiPR przewidziano działania mające na celu pomoc rybakom, którzy utracili miejsce pracy na skutek trwałego wycofania statku rybackiego. Działania te mogły przybrać formę pomocy o charakterze zbliżonym do wcześniejszych emerytur („Trwale zaprzestanie wykonywania zawodu przez rybaka”), jednorazowej rekompensaty („Utrata miejsca pracy na statku ryba-

ckim”), zwrotu kosztów związanych z przekwalifikowaniem zawodowym²⁵ rybaka lub podjęciem okołorybackiej działalności gospodarczej²⁶ („Przekwalifikowanie zawodowe rybaków lub podjęcie przez nich okołorybackiej działalności gospodarczej”) oraz współfinansowania zakupu statku rybackiego przez młodych rybaków („Nabycie własności statku rybackiego”).

Na realizację tych działań przewidziano w SPO RiPR wsparcie finansowe ze środków publicznych w wysokości 151.674,5 tys. zł, tj. 13,9% środków całego Programu. Wartość ogółem wypłaconej pomocy dla rybaków, którzy utracili miejsce pracy na statku wyniosła 39.957,2 tys. zł i stanowiła 26,3% kwoty limitu na lata 2004-2006. Udział publicznych środków wspólnotowych (FIWR) w wypłaconej kwocie wynosił 50%.

Rybaczy, którzy tracili zatrudnienie w wyniku restrukturyzacji floty rybackiej ubiegali się o jednorazowe rekompensaty za utratę miejsca pracy na statku rybackim w wysokości 10 tys. euro lub miesięczne świadczenia zbliżone do wcześniejszej emerytury w wysokości od 178 – 320 euro. Nie było natomiast zainteresowania ze strony rybaków pomocą finansową związaną z przekwalifikowaniem lub podjęciem przez nich okołorybackiej działalności gospodarczej oraz zakupem statku rybackiego (do 31.03.2006 r. nie złożono żadnego wniosku o pomoc finansową w wymienionym zakresie).

Największa liczba zawartych umów dotyczyła jednorazowej rekompensaty²⁷ z tytułu utraty miejsca pracy na statku rybackim. Do końca I kw. 2006 r. skorzystało z tej formy pomocy 1.020 osób. Umowy o przyznanie pomocy finansowej za trwałe zaprzestanie wykonywania zawodu rybaka podpisało w tym okresie 57 osób. Łączna kwota pomocy finansowej wypłacona rybakom, którzy utracili zatrudnienie w wyniku restrukturyzacji floty rybackiej, wyniosła 39.957,2 tys. zł.

Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w trakcie kontroli wśród rybaków, którzy utracili zatrudnienie na skutek restrukturyzacji floty rybackiej wskazują, że po otrzymaniu rekompensaty z tytułu utraty miejsca pracy na statku rybackim 41,1% beneficjentów zamierza pracować dorywczo lub być na zasiłku dla bezrobotnych, a po upływie 12 m-cy powrócić do zawodu rybaka, a 37,5% beneficjentów zadeklarowało chęć zmiany pracy, z czego 12,5% już znalazło inną pracę.

3.2.3. Działania związane z wdrażaniem systemów SIMIK i OFSA

Działania MF w zakresie wdrażania SIMIK były nieskuteczne. Działania związane z przygotowaniem systemu MF rozpoczęło w 2002 r. Zgodnie z pierwotnymi terminami wynikającymi z „Programu Przygotowań Polski do członkostwa w Unii Europejskiej”²⁸, system SIMIK powinien być wdrożony z końcem lutego 2004 r. Pomimo formalnego odbioru w grudniu 2004 r. oprogramowania SIMIK przez Międzyresortowy Zespół ds. Informatycznego Systemu Monitoringu i Kontroli Finansowej Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności, do dnia zakończenia kontroli NIK, tj. 19 grudnia 2005 r. system ten nie został uruchomiony. W trakcie wdrażania SIMIK wielokrotnie zmieniano harmonogramy realizacji poszczególnych zadań. Opóźnienia w stosunku do ostatnich założeń przyjętych w 2005 r., wyniosły dla poszczególnych zadań od 16 do 30 dni. Do SIMIK nie wprowadzono wniosków projektowych dla SPO RiPR, co powodowało, że kolejne funkcje systemu w zakresie monitorowania, kontroli oraz sprawozdawczości nie działały.

²⁵ Przez przekwalifikowanie zawodowe rozumie się ukończenie szkolenia zawodowego lub uzyskanie wykształcenia uprawniającego do wykonywania zawodu innego niż zawód rybaka.

²⁶ Przez okołorybacką działalność gospodarczą rozumie się działalność gospodarczą w zakresie: przetwórstwa produktów rybnych, budowy lub naprawy narzędzi połowowych i osprzętu rybackiego, usług stoczniowych i remontowych, usług portowych oraz obsługi technicznej statków rybackich.

²⁷ Równowartość 10 tys. euro.

²⁸ „Program Przygotowań Polski do członkostwa w Unii Europejskiej” został przyjęty przez Radę Ministrów 5 lipca 2003 r.

Czynnikami powodującymi nieosiągnięcie pełnej funkcjonalności operacyjnej SIMIK były m.in.:

- opóźnienia w opracowywaniu przez instytucje odpowiedzialne za wdrażanie SPO RiPR wytycznych dotyczących wprowadzania danych do SIMIK, co powodowało przesuwanie i niedotrzymywanie zakładanych terminów działań,
- zmiany wzorów wniosków i umów dofinansowania dokonywane przez MRiRW w SPO RiPR, co powodowało konieczność zmian w systemie.

Do dnia 12 grudnia 2005 r. koszty związane z budową i wdrażaniem systemu SIMIK wyniosły łącznie 12.629,9 tys. zł, z czego: z budżetu państwa - 5.813,9 tys. zł, ze środków UE – 6.816 tys. zł²⁹. Brak SIMIK powodował problemy w realizacji zadań przez poszczególne instytucje (np. urzędy kontroli skarbowej w zakresie kontroli 5% wydatków dotyczących działań SPO RiPR).

Według oceny NIK, niewdrożenie systemu SIMIK uniemożliwiało bieżące monitorowanie i zarządzanie SPO RiPR. Ponadto należy podkreślić, że NIK już w 2003 r. i 2004 r. w wyniku kontroli *przygotowania administracji publicznej do pozyskiwania i wykorzystania funduszy strukturalnych*³⁰ oraz *przygotowania administracji publicznej do korzystania ze środków Funduszu Spójności*³¹ oceniła, że tempo budowy systemu SIMIK nie było zadowalające oraz wskazała na konieczność podjęcia pilnych i skutecznych działań zmierzających do uruchomienia tego systemu.

Niewdrożenie systemu SIMIK spowodowało, że ARiMR podjęła działania w celu stworzenia własnego systemu informatycznego do obsługi funduszy strukturalnych (OFSA). Działania ARiMR w zakresie tworzenia systemu OFSA NIK ocenia jako nierzetelne i niegospodarne. Decyzja o rozpoczęciu prac nad budową wymienionego systemu podjęta została w ARiMR w styczniu 2004 r., pomimo braku zgody Ministra RiRW (Instytucja Zarządzająca SPO) i Ministra Finansów (Instytucja Płatnicza SPO), a także przy braku strategii rozwoju informatyzacji ARiMR.

W dniu 20 kwietnia 2004 r. ARiMR zawarła z ABG S.A. w Warszawie umowę (Nr 50/DIT/2004/2615) na wykonanie modyfikacji Zintegrowanego Systemu Informatycznego, obejmującą m.in. budowę modelowej aplikacji dla wniosków dotyczących 9 działań przewidzianych w SPO RiPR. Umowę zawarto w trybie z wolnej ręki, po około 14 miesiącach od pozytywnej decyzji Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, wydanej na wniosek ARiMR, w którym Agencja podkreślała pilność i istotność tworzenia powyższego systemu informatycznego. Zwrócenia uwagi wymaga przy tym, nieuwzględnienie przez ARiMR opinii Komitetu Monitorującego (sprawozdanie z dnia 16 kwietnia 2004 r.), sugerującego zrezygnowanie ze współpracy z firmą ABG S.A. w Warszawie, w zakresie budowy oprogramowania dla obsługi SPO RiPR. Podjęcie decyzji o budowie systemu OFSA i zawarcie powyższej umowy z ABG S.A. było również negatywnie ocenione przez audyt wewnętrzny ARiMR, który stwierdził, że nie było dokumentacji uzasadniającej wybór ABG S.A. do realizacji przedsięwzięcia, a projekt umowy, przekazany do zaopiniowania Komitetowi Monitorującemu, nie zawierał wszystkich załączników.

W dniu 18 stycznia 2005 r., pomiędzy ARiMR i ABG S.A. w Warszawie zawarta została kolejna umowa (Nr 10/DIT/2005/2615) dotycząca budowy w 9 etapach (w terminie do 15 marca 2006 r.) oprogramowania funduszy strukturalnych ARiMR, wspierającego manualne procedury obsługi wniosków dotyczących m.in. działań SPO RiPR, a także zakup usługi asysty technicznej i konserwacji (ATiK) Zintegrowanego Systemu Informatycznego ARiMR. Umowa została zawarta w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki (pozytywna decyzja Prezesa UZP z 13 października 2004 r., wydana na wniosek ARiMR z dnia 6 sierpnia 2004 r.). Wynagrodzenie z tytułu wykonania

²⁹ Kwota 1.756.695 EUR została przeliczona średnio według kursu 3,88 PLN.

³⁰ „Informacja o wynikach kontroli przygotowania administracji publicznej do pozyskiwania i wykorzystania funduszy strukturalnych”, Warszawa, marzec 2004 r.

³¹ „Informacja o wynikach kontroli przygotowania administracji publicznej do korzystania ze środków Funduszu Spójności” Warszawa, maj 2005 r.

zobowiązań objętych umową ustalono w łącznej, maksymalnej wysokości brutto 41.541,0 tys. zł, w tym 23.485,0 zł za wykonanie i wdrożenie zadań określonych w 9 etapach realizowanego systemu OFSA. Umowa realizowana była z opóźnieniem. Już po upływie ok. 3,5 miesiąca od zawarcia umowy, w dniu 5 maja 2005 r., ARiMR podpisała z firmą ABG S.A. aneks nr 1 (z wsteczną datą wejścia w życie od 18 kwietnia 2005 r.) w sprawie przesunięcia terminów przekazania ARiMR etapów IV, V i VI prac (od 18 do 33 dni), w odniesieniu do terminów określonych w harmonogramie. Pomimo nieterminowego realizowania przez ABG S.A. zamówienia, ARiMR nie skorzystała z dochodzenia kar umownych w wysokości 0,1 % kwoty łącznego, maksymalnego wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki, przewidzianych w art. 9 umowy zawartej z ABG S.A.

Do dnia zakończenia kontroli, tj. 14 listopada 2005 r. system OFSA nie został w pełni wdrożony, pomimo wydania na ten cel kwoty 13.584,6 tys. zł. Do dnia 30 września 2005 r. na podpisanych ogółem 297 umów dotyczących pomocy finansowej z tytułu złomowania statków rybackich oraz 605 umów z tytułu utraty miejsca pracy na statku, do systemu OFSA nie wprowadzono ani jednej umowy.

Pismem z 27.01.2006 r.³² Prezes ARiMR poinformował NIK, że ARiMR dołoży wszelkich starań, aby w przyszłości egzekwować od Spółki ABG S.A. pełne i terminowe zakończenie budowy systemu OFSA oraz obustronne przestrzeganie warunków i zobowiązań określonych w umowie 10/DIT/2005/2615 z 18.01.2005 r. Poinformował również, że ARiMR weszła „w spór” z firmą ABG i 23.12.2005 r. naliczyła karę umowną w wysokości 3.198,7 tys. zł za zwłokę w przekazaniu etapu piątego przedmiotowej umowy.

W ocenie NIK niewdrożenie systemu SIMIK oraz brak pełnej funkcjonalności systemu OFSA uniemożliwiało prawidłowe wykonywanie zadań związanych z monitoringiem i kontrolną realizacją SPO RiPR. Ponadto prowadzona przez Oddziały ARiMR pozasystemowa rejestracja informacji na potrzeby monitoringu (arkusze Excel) stanowiła dublowanie czynności i dodatkowe obciążenie pracowników Biur Obsługi Wniosków.

Pismem z 29.03.2006 r.³³ MF poinformowało NIK m.in. o opracowaniu planu wdrożenia systemu SIMIK w ramach którego wykonawca systemu będzie pomagał przy wprowadzaniu danych. W tym celu przyjęto szereg uproszczeń polegających m.in. na wprowadzaniu do systemu SIMIK wyłącznie danych dotyczących projektów, które pozytywnie przeszły weryfikację formalną oraz ocenę merytoryczną. Ponadto wprowadzono do systemu nowe, uproszczone karty oceny merytorycznej i formalnej, dzięki którym proces rejestrowania danych w systemie SIMIK zostanie znacznie skrócony.

3.2.4. Zarządzanie i wdrażanie SPO RiPR

3.2.4.1. Realizacja przez MF zadań Instytucji Płatniczej

Departament Instytucji Płatniczej w MF (DIP) dokonując poświadczania deklaracji wydatków z SPO RiPR (w szczególności w zakresie przeprowadzania weryfikacji danych finansowych i rzeczowych) nie korzystał z możliwości pozyskania informacji dotyczących wyników kontroli przeprowadzanych przez uprawnione do tego jednostki³⁴. DIP nie skorzystał również z możliwości przeprowadzenia kontroli prawidłowości zarządzania środkami z SPO RiPR, którą przewiduje procedura zapisana w „*Podręczniku Procedur Instytucji Płatniczej*”. Należy zaznaczyć, że na powyższe zwrócili uwagę audytorzy Komisji Europejskiej w maju i listopadzie 2005 r.

³² Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne.

³³ Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne.

³⁴ tj.: Wydział Operacji Kontrolnych i Nadzoru Biura Międzynarodowych Relacji Skarbowych MF, Biuro ds. Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE oraz przez urzędy kontroli skarbowej.

Pismem z 29.03.2006 r.³⁵ MF poinformowało NIK, że do „*Podręcznika Procedur Instytucji Płatniczej*” wprowadzono procedurę pozyskiwania, przez DIP z Departamentu Certyfikacji i Poświadczeń Środków z Unii Europejskiej, informacji o wynikach kontroli skarbowej. Wprowadzono także procedurę pozyskiwania przez DIP wyników kontroli przeprowadzonych przez instytucje zarządzające. Ponadto DIP podjął działania zmierzające do zatrudnienia dodatkowych osób celem utworzenia zespołów kontrolnych w poszczególnych wydziałach DIP dokonujących poświadczeń wydatków.

Zgodnie z art. 38 ust. 1 lit. e rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999³⁶ oraz art. 6 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1681/94³⁷, strona polska ma obowiązek przekazywania KE informacji o nieprawidłowościach w zakresie wykorzystania funduszy strukturalnych. W związku z tym, MF przygotowało i przekazało w lipcu 2004 r. do stosowania jednostkom zaangażowanym w proces wdrażania funduszy strukturalnych dokument pn. „*System informowania o nieprawidłowościach w zakresie wykorzystania funduszy strukturalnych*”. Określono w nim m.in. wzory dokumentów dotyczących nieprawidłowości³⁸ oraz terminy ich sporządzania i przekazywania do Instytucji Płatniczej i KE.

Raporty przekazane KE zawierały dane wymagane art. 3 ww. rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1681/94, jednak były przez MF przekazywane z naruszeniem terminów wynikających z art. 38 ust. 1 lit. e rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 oraz art. 3 i art. 5 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1681/94. I tak informację o braku nieprawidłowości za III kwartał 2004 r. przesłano z opóźnieniem 21 dni. Ponadto MF nie przesłało KE informacji o nieprawidłowościach bądź ich braku za IV kwartał 2004 r. oraz I i II kwartał 2005 r., co naruszało art. 6 ww. rozporządzenia Nr 1681/94.

Główną przyczyną zaistniałej sytuacji była niewłaściwa organizacja pracy w Biurze Międzynarodowych Relacji Skarbowych MF (BMRS). Obowiązki dotyczące gromadzenia, analizowania wszystkich informacji, otrzymanych od podmiotów zaangażowanych w realizację SPO oraz terminowego przekazywania KE informacji o nieprawidłowościach powierzono w BMRS dwóm pracownikom, przy jednoczesnym znacznym obciążeniu ich innymi zadaniami.

Wskazany w opracowanym przez MF dokumencie „*System informowania ...*” sposób przeliczania kwot nieprawidłowości (według kursu Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc stwierdzenia nieprawidłowości) był niezgodny z art. 12 rozporządzenia Nr 1681/94, który stanowi, iż w przypadku gdy nieprawidłowości odnoszą się do kwot poniżej 4 tys. euro, kwota nieprawidłowości zostaje przeliczona przy zastosowaniu kursów wymiany opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, które obowiązują w pierwszym dniu roboczym roku, w jakim przekazano informacje o nieprawidłowościach³⁹.

Pismem z 29.03.2006 r.⁴⁰ MF poinformowało NIK, że Departament Kontroli Skarbowej (DKS) prowadzi zaawansowane prace nad modyfikacją „*Systemu informowania o nieprawidłowościach w zakresie wykorzystania funduszy strukturalnych*”. W dniu 10 marca br. projekt zmian został przekazany m.in. do zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą. Projekt za-

³⁵ Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne.

³⁶ Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1260 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych (Dz.Urz. WE L 161 z 1999 ze zm.).

³⁷ Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1681/94 z dnia 11 lipca 1994 r. dotyczące nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot wypłaconych nieprawidłowo w związku z finansowaniem polityki strukturalnej i organizacją systemu informacji w tej dziedzinie (Dz.Urz. WE L 178 z 1994).

³⁸ Informacje o nieprawidłowościach przekazywane są w formie: raportu bieżącego, raportu kwartalnego, noty o nieprawidłowościach (na podstawie art. 56 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju), miesięcznych zestawień nieprawidłowości podlegających raportowaniu do KE oraz kwartalnych zestawień nieprawidłowości nie podlegających raportowaniu do KE.

³⁹ Przeliczenie przez kontrolerów NIK, według prawidłowego kursu, wszystkich kwot nieprawidłowości poniżej 4 tys. EUR nie wykazało przypadku obligującego MF do raportowania do KE.

⁴⁰ Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne.

kłada m.in. likwidację miesięcznych zestawień dot. nieprawidłowości podlegających raportowaniu do KE oraz zmianę zasad przekazywania informacji o nieprawidłowościach wykrytych przez urzędy kontroli skarbowych. DKS prowadzi prace nad opracowaniem wewnętrznych procedur, które zapewnią terminowe przekazywanie do KE raportów otrzymanych z Instytucji Zarządzającej.

Kontrola NIK wykazała, że prowadzona przez DIP ewidencja środków UE prowadzona była za pomocą arkusza kalkulacyjnego Excel, tj. w sposób niezapewniający zachowanie trwałości zapisów. Naruszało to art. 23 ustawy o rachunkowości⁴¹, zgodnie z którym, prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera należy stosować właściwe procedury i środki chroniące przez zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisu.

3.2.4.2. Realizacja przez MRiRW zadań Instytucji Zarządzającej

Minister RiRW z opóźnieniem wydał akty wykonawcze dotyczące SPO RiPR. Opóźnienia te wyniosły od kilku do kilkunastu miesięcy. Przykładowo:

Rozporządzenie w sprawie wzoru umowy o dofinansowanie projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” w zakresie operacji „Trwałe zaprzestanie wykonywania zawodu przez rybaka” Minister RiRW wydał dopiero w sierpniu 2005 r., tj. 11 m-cy od wejścia w życie rozporządzenia w sprawie SPO RiPR.

Rozporządzenie w sprawie wzoru umowy o dofinansowanie projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” w zakresie działania „Budowa nowych statków rybackich” Minister RiRW wydał 31 stycznia 2005 r., podczas gdy pomoc publiczna w zakresie ww. działania była dostępna tylko do końca 2004 r.

MRiRW nieterminowo sporządzało sprawozdania dla Ministra Finansów. Roczne „Sprawozdanie z postępu wdrażania SPO RiPR przekazane zostało MF w dniu 11 lipca 2005 r., tj. ponad miesiąc po terminie określonym w § 6 ust. 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 22 września 2004 r. w sprawie trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dotyczącej realizacji Narodowego Planu Rozwoju, trybu kontroli realizacji Narodowego Planu Rozwoju oraz trybu rozliczeń”⁴².

Pismem z 07.02.2006 r.⁴³ MRiRW poinformowało NIK, że nieterminowe, wymagające korekt opracowywanie oraz nieterminowo przekazywane przez ARiMR sprawozdania uniemożliwiały Instytucji Zarządzającej zachowanie ustawowych terminów przekazywania sprawozdań z realizacji SPO RiPR do Instytucji Zarządzającej Podstawami Wsparcia Wspólnoty, Instytucji Płatniczej oraz jednostki monitorująco-kontrolnej, a także utrudniały Instytucji Zarządzającej właściwy monitoring realizacji działań w ramach SPO RiPR. W celu usprawnienia sprawozdawczości Instytucja Zarządzająca przystąpiła do uproszczenia wzorów sprawozdań z realizacji SPO RiPR. Ponadto Instytucja Zarządzająca opracuje dla ARiMR szczegółową instrukcję wypełniania nowych wzorów sprawozdań. Przyjęcie powyższych, zdaniem Instytucji Zarządzającej, powinno przyczynić się do poprawy jakości sprawozdań składanych przez ARiMR. Dodatkowym elementem powodującym opóźnienia w przekazywaniu przez Instytucję Zarządzającą sprawozdań z realizacji SPO RiPR jest konieczność zatwierdzania sprawozdań przez Komitet Monitorujący, który zbiera się na posiedzenia raz na trzy miesiące.

MRiRW nie przeprowadzało tzw. pogłębionych kontroli (5% wydatków kwalifikowanych), których celem powinno być sprawdzanie skuteczności systemów zarządzania i kontroli oraz selektywne sprawdzanie deklaracji wydatków przedkładanych na różnych poziomach zarządzania środkami finansowymi. Wymóg przeprowadzania ww. kontroli przy pomocy Urzędów Kontroli Skarbowej wynikał z art. 10 i 11 rozporządzenia 438/01/WE.

⁴¹ Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.

⁴² Dz. U. Nr 216, poz. 2206.

⁴³ Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne.

W wymienionym wyżej piśmie z 07.02.2006 r.⁴⁴ MRiRW poinformowało NIK, że Biuro Inspekcji Wydatków Interwencyjnych MRiRW, w ramach którego funkcjonuje Jednostka Monitorująco-Kontrolna FIWR, wielokrotnie występowało do odpowiednich służb MF o faktyczne nawiązanie współpracy w zakresie planowania i realizacji wykonywanej przez kontrolę skarbową kontroli pogłębionej 5% wydatków kwalifikowanych. Wobec braku pozytywnej reakcji na powyższe ze strony MF, Jednostka Monitorująco-Kontrolna zgłosiła powyższe zagadnienie, w materiale na Kierownictwo MRiRW – jako zadanie, które nie jest realizowane przez Jednostkę Monitorująco-Kontrolną z powodu braku współpracy ze strony MF oraz jako problem wymagający pilnego rozstrzygnięcia.

MRiRW nie przeprowadzało raz na kwartał kontroli ARiMR w zakresie prawidłowości realizowania zadań, powierzonych jej jako Instytucji Wdrażającej. Takie kontrole przewidywała umowa zawarta w dniu 15 listopada 2004 r. pomiędzy Ministrem RiRW a Prezesem ARiMR w sprawie warunków realizacji zadań oraz współpracy w zakresie przepływu środków finansowych, księgowości, sprawozdawczości i kontroli SPO, a także „Podręcznik Zarządzania i Kontroli Instytucji Zarządzającej SPO z kwietnia 2005 r.”.

Pismem z 07.02.2006 r.⁴⁵ MRiRW poinformowało NIK, że pomimo nieprzeprowadzenia kontroli w centrali ARiMR, Instytucja Zarządzająca na bieżąco kontrolowała poprawność dokonywania płatności na rzecz beneficjentów. Właściwa kontrola poprawności wydatków w ramach ww. działań zapewniona została przez przyjęcie systemu zarządzania i kontroli, zgodnie z którym ARiMR przekazuje wraz z comiesięcznym zapotrzebowaniem na środki zestawienie planowanych wydatków na rzecz beneficjentów w bieżącym okresie rozliczeniowym, zestawienie wydatków na rzecz beneficjentów w poprzednim okresie rozliczeniowym, rozliczenie środków przekazanych przez MRiRW oraz wykaz środków odzyskanych od beneficjentów. Dodatkowo ARiMR dołącza do zapotrzebowania wyciąg ze swojego rachunku bankowego wskazujący komu, ile i na jaki rachunek wpłacone zostały środki przekazane przez Instytucję Zarządzającą na podstawie poprzedniego zlecenia płatności. Taki system umożliwia Instytucji Zarządzającej na bieżąco kontrolować sprawność dokonywania płatności. Umożliwia również weryfikację składanego przez ARiMR raz na kwartał poświadczenia i zestawienia wydatków. W Rocznym Planie Kontroli SPO RiPR na 2006 r. w każdym kwartale przewidziano kontrolę w centrali ARiMR.

3.2.4.3. Realizacja przez ARiMR zadań Instytucji Wdrażającej

Oddziały ARiMR udzielały pomocy finansowej za złomowanie statków rybackich właścicielom, którzy nie wykazali, że przy użyciu tych statków wykonywali rybołówstwo morskie przez co najmniej 75 dni, w każdym z dwóch okresów 12 miesięcznych poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, co stanowiło naruszenie przepisów § 81 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra RiRW z dnia 14.09.2004 r.⁴⁶ Od beneficjentów przyjmowano jako potwierdzenie wykonania ww. liczby dni połowowych oświadczenia, w których nie uwzględniano liczby dni połowowych od dnia złożenia oświadczenia do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie. Różnice w okresach między stanem określonym w oświadczeniach beneficjentów, a stanem wymaganym obowiązującymi przepisami wynosiły od kilkunastu do kilkudziesięciu dni. Jeżeli do tego dodać, że Okręgowe Inspektoraty Rybołówstwa Morskiego poświadczały na oświadczeniach beneficjentów niejednokrotnie tylko przekroczenie 75 dni wykonywania rybołówstwa morskiego, mogło stanowić zagrożenie, iż część beneficjentów nie spełniła jednego z podstawowych warunków do uzyskania pomocy finansowej.

Przykładowo Zachodniopomorski Oddział ARiMR na 35 umów (na łączną kwotę 35.695,5 tys. zł) dotyczących złomowania statków rybackich we wszystkich przypadkach udzielił pomocy finansowej

⁴⁴ Patrz przypis 43.

⁴⁵ Patrz przypis 43.

⁴⁶ Rozporządzenie Ministra RiRW z dnia 14 września 2004 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy finansowej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006”.

beneficjentom, którzy nie wykazali, że przy użyciu tych statków wykonywali rybołówstwo morskie przez co najmniej 75 dni, w każdym z dwóch okresów 12 miesięcznych poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie. Od beneficjentów Oddział przyjmował jako potwierdzenie wykonania ww. liczby dni połowowych oświadczenia, w których nie uwzględniano liczby dni połowowych od dnia złożenia oświadczenia do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o dofinansowanie. Ustalono, że liczba dni, jaka upłynęła od ostatniego dnia wskazanego w oświadczeniu o liczbie dni połowowych a dniem poprzedzającym złożenie wniosku wyniosła od 19 do 166.

Pomorski Oddział Regionalny ARiMR w 7 przypadkach (na 40 zbadanych) wypłacił beneficjentom za trwałe wycofanie statku z działalności rybackiej oraz z tytułu modernizacji statku łącznie 3.927,8 tys. zł, mimo braku dokumentów potwierdzających, że statek rybacki były wpisany do Rejestru Statków Rybackich przez co najmniej 5 lat lub potwierdzających własność statku rybackiego.

Pismem z 12.04.2006 r.⁴⁷ Zachodniopomorski Oddział Regionalny ARiMR poinformował NIK, że wystąpił do wszystkich wnioskodawców Działania 1.1 *Złomowanie statków rybackich* SPO RiPR o przedłożenie prawidłowego oświadczenia o wykonywaniu rybołówstwa morskiego, przez co najmniej 75 dni, w każdym z dwóch okresów 12 miesięcznych poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie. Wg stanu na 10.04.2006 r. do Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego wpłynęło 167 poprawnych oświadczeń. Poinformowano również, że według uzyskanej informacji z Okręgowego Inspektoratu Rybołówstwa Morskiego w Szczecinie, inspektor OIRM czuwający nad przebiegiem złomowania statku rybackiego przed podstawieniem jednostki do stoczni kontroluje m.in. ważność karty bezpieczeństwa i specjalnego zezwolenia połowowego. W przypadku stwierdzenia braku lub nieważności jakiegokolwiek z ww. dokumentów, właściciel jednostki nie otrzyma potwierdzenia faktycznego złomowania statku, które jest obligatoryjnym załącznikiem do wniosku o płatność.

NIK negatywnie ocenia przyznawanie pomocy finansowej w ramach operacji 4.2.2. „utrata miejsca pracy na statku rybackim” na podstawie list załogi trwale wycofanego statku rybackiego oraz zaświadczenia wydanego przez pracodawcę potwierdzającego, że rybak był zatrudniony w chwili trwałego wycofania tego statku. Według oceny NIK przyznawanie świadczeń na podstawie ww. dokumentów nie zabezpieczało dostatecznie przed wypłatą rekompensat z tytułu utraty miejsca pracy na statku rybackim osobom nieuprawnionych do uzyskania takiego świadczenia.

Na podstawie informacji z ewidencji ubezpieczonych i płatników składek, prowadzonej przez ZUS, o zatrudnieniu 40 beneficjentów (ze 118 objętych kontrolą) w 16 przypadkach stwierdzono, że w chwili trwałego wycofania statku rybackiego osoby te zarejestrowane były jako osoby bezrobotne, niefigurujące w ewidencji ZUS lub zatrudnione u innego pracodawcy. Łączna kwota udzielonej pomocy dla ww. 16 beneficjentów wyniosła 652,3 tys. zł.

Pomorski Oddział Regionalny ARiMR wypłacił w 28 przypadkach (na 54 zbadane) premie w łącznej kwocie 1.141,7 tys. zł, mimo że beneficjenci wg przedkładanych wyciągów pływania nie byli zatrudnieni na statkach rybackich w chwili ich faktycznego złomowania.

Według oceny NIK powyższych nieprawidłowości można było uniknąć, żądając od beneficjentów każdorazowo takich dokumentów jak świadectwo pracy czy umowy o pracę, a w przypadkach budzących wątpliwości zasięgając dodatkowo informacji z ZUS na temat zatrudnienia beneficjenta. Przyjęte procedury weryfikacji wniosków nie przewidywały sprawdzania okresu zatrudnienia wnioskodawców na podstawie świadectw pracy czy umów o pracę.

Pismem z 22.12.2005 r.⁴⁸ Pomorski Oddział Regionalny ARiMR poinformował m.in., że w wyniku kontroli NIK Pomorski Oddział Regionalny istotnie zmodyfikował zasady weryfikacji wniosków dotyczących wypłat jednorazowych oraz miesięcznych premii za utratę miejsca pracy. Obecnie zapisy z przedstawionych przez rybaków wyciągów pływania potwierdzające okresy mustrowania na statku są porównywane z obowiązkowo dostarczonymi dokumentami potwierdzającymi fakt ich zatrudnienia: świadectwami pracy, umowami o pracę,

⁴⁷ Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne.

⁴⁸ Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne.

umowami cywilno-prawnymi. Zmiana podejścia do weryfikacji wniosków spowodowała zmniejszenie wartości wypłat z tytułu tzw. „emerytur rybackich”, w wyniku występowania niezgodności okresów mustrowania z dokumentami potwierdzającymi zatrudnienie, oraz rezygnację ze składania wniosków przez osoby, które nie były zatrudnione na statkach rybackich a jedynie na nich zamustrowane.

Wymienionym pismem z 12.04.2006 r. Zachodniopomorski Oddział Regionalny ARiMR poinformował NIK, że podjął czynności zmierzające do weryfikacji wniosków o dofinansowanie projektów w ramach operacji 4.2.2. *Utrata miejsca pracy na statku rybackim*. W chwili obecnej do wszystkich beneficjentów pomocy w ramach ww. operacji wysyłane są pisma z prośbą o przedłożenie dokumentacji potwierdzającej zatrudnienie na statku rybackim w chwili jego trwałego wycofania, m.in. świadectwa pracy, umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej – potwierdzenia odprowadzania składek ZUS.

ARiMR nie odzyskała 834,6 tys. zł, nadpłaconych beneficjentowi z tytułu złomowania statku rybackiego KOŁ-47. Nadpłata, która powstała w wyniku przyjęcia do wyliczenia premii za złomowanie niewłaściwego wieku statku, została ujawniona w ramach wewnętrznego audytu ARiMR dot. kontroli zarządzania i realizacji SPO RiPR w maju 2005 r. i do dnia zakończenia kontroli, tj. 14.11.2005 r. ARiMR nie wszczęła procedury windykacyjnej.

Pismem z 27.01.2006 r.⁴⁹ Prezes ARiMR poinformował NIK, że procedura windykacyjna w stosunku do firmy Rieber Foods (windykacja nadpłaty w kwocie 834,6 tys. zł za złomowanie jednostki rybackiej KOŁ-47) została wszczęta 02.12.2005 r.

ARiMR nieterminowo przekazała do MRiRW sprawozdanie z realizacji SPO RiPR za 2004 r. Wymienione sprawozdanie przekazane zostało 4 marca 2005 r., a jego poprawiona wersja – 16 maja 2005 r. W myśl § 11 umowy zawartej w dniu 15 listopada 2004 r. pomiędzy Ministrem RiRW i Prezesem ARiMR w sprawie warunków realizacji zadań oraz współpracy w zakresie przepływu środków finansowych, księgowości, sprawozdawczości i kontroli SPO RiPR, sprawozdanie to powinno być dostarczone w ciągu 50 dni kalendarzowych od daty zakończenia okresu sprawozdawczego, tj. do dnia 19 lutego 2005 r.

ARiMR nie zawsze terminowo dokonywała wypłat beneficjentom środków finansowych, z tytułu złomowania statków rybackich i utraty miejsca pracy na tych statkach.

Stwierdzono 10 przypadków wypłaty z opóźnieniem środków za złomowanie statków rybackich. Opóźnienia te wynosiły od 22 do 40 dni, w odniesieniu do terminów określonych w § 8 umowy z dnia 15 listopada 2004 r. Łączna kwota nieterminowych wypłat wyniosła 6.868,0 tys. zł, co stanowiło około 3,7% środków wypłaconych na to działanie.

Opóźnienie w wypłacie środków z tytułu utraty miejsca pracy na statku rybackim stwierdzono w 12 przypadkach. Opóźnienia te, w odniesieniu do terminów określonych w § 8 umowy z dnia 15 listopada 2004 r., wynosiły od 17 do 19 dni. Łączna kwota nieterminowych wypłat dla ww. 12 beneficjentów wyniosła 489,3 tys. zł, tj. około 2% środków wypłaconych na ww. działanie.

3.2.5. Efekty finansowe kontroli

Nieprawidłowości opisywane w niniejszej informacji, NIK oszacowała na 45.450,6 tys. zł, a ich wyszczególnienie zamieszczono w zestawieniu:

kwota w tys. zł	rodzaj nieprawidłowości	str.
39.623,3	Kwoty wydatkowane z naruszeniem prawa	20-21
4.992,7	Inne nieprawidłowości w wymiarze finansowym	17 i 21
834,6	Pożytki finansowe w postaci należnych środków publicznych lub innych składników aktywów	22

⁴⁹ Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne.

4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI

4.1. Przygotowanie kontroli

Delegatura NIK w Szczecinie, w ramach analizy przedkontrolnej, zwróciła się do MF, MRiRW i ARiMR o przekazanie procedur zarządzania i kontroli dotyczących SPO RiPR oraz umowy zawartej w dniu 15.11.2004 r., pomiędzy Ministrem RiRW a ARiMR, w której określono uprawnienia i obowiązki stron oraz zasady i warunki realizacji zadań, a także współpracy w zakresie przepływu środków finansowych, księgowości i sprawozdawczości w ramach SPO RiPR. Otrzymane dokumenty posłużyły do zapoznania z nimi ekip kontrolerów w trakcie narady przedkontrolnej.

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli⁵⁰

W trakcie badań kontrolnych zasięgnięto informacji⁵¹ w 97 jednostkach nie objętych kontrolą.

W czasie kontroli przeprowadzono anonimowe badania ankietowe wśród losowo wybranych 237 beneficjentów. Odpowiedzi udzieliło 133 ankietowanych, co stanowiło 56,1%.

Wszystkie protokoły kontroli zostały podpisane przez kierowników jednostek kontrolowanych bez zastrzeżeń.

Po zakończeniu kontroli NIK sporządziła 8 wystąpień pokontrolnych⁵². W wystąpieniach pokontrolnych sformułowano 31 wniosków, z czego 11 zrealizowano, 17 było w trakcie realizacji, a 3 nie zostały zrealizowane.

Do ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniach adresat jednego wystąpienia pokontrolnego⁵³ zgłosił łącznie 4 zastrzeżenia, z których jedno uwzględniono w części, a 3 zostały oddalone w całości.

Po zakończeniu kontroli, NIK wnioskuje do Ministra RiRW m.in. o:

- spowodowanie, wspólnie z Ministrem Finansów, uruchomienia przez urzędy kontroli skarbowej tzw. kontroli pogłębionych, obejmujących 5% wydatków w ramach projektów finansowanych z FIWR,
- wzmoczenie nadzoru nad ARiMR oraz egzekwowanie terminowego nadsyłania sprawozdań i zapotrzebowań na środki finansowe,
- podjęcie skutecznej promocji na rzecz realizacji działań przewidzianych w SPO RiPR, które nie zostały jeszcze uruchomione,
- zakończenie prac nad wdrożeniem aplikacji „Generator Wniosków”, umożliwiającej uruchomienie systemu informatycznego SIMIK w zakresie SPO RiPR.

Po zakończeniu kontroli, NIK wnioskuje do Ministra Finansów m.in. o:

- kontynuowanie działań w celu wdrożenia systemu SIMIK,
- przesyłanie do Komisji Europejskiej informacji o nieprawidłowościach lub o nie wystąpieniu nieprawidłowości w ramach FIWR zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- egzekwowanie od instytucji zaangażowanych w realizację SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb przedkładania informacji o nieprawidłowościach w ramach programu,

⁵⁰ Według stanu na dzień 23.06.2006 r.

⁵¹ Na podstawie art. 29 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

⁵² W związku z kontrolą ARiMR skierowano dodatkowo wystąpienia pokontrolne do Ministra Finansów i Ministra RiRW.

⁵³ Dyrektor Zachodniopomorskiego Oddziału ARiMR w Szczecinie.

- przyjmowanie „Poświadczeń i zestawień wydatków oraz wniosek o refundację od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Płatniczej” dla SPO RiPR zgodnych z przyjętym wzorem dokumentu,
- prowadzenie ewidencji księgowej operacji związanych z pozyskiwaniem oraz rozdysponowywaniem środków pochodzących z funduszy strukturalnych zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości.

Po zakończeniu kontroli, NIK wnioskowała do Prezesa ARiMR m.in. o:

- rzetelne planowanie wydatków na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach SPO RiPR,
- terminowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań z realizacji SPO RiPR dla MRiRW,
- terminowe wypłaty beneficjentom środków FIWR,
- wyegzekwowanie od Spółki ABG S.A. pełnego i terminowego zakończenia budowy systemu OFSA,
- wprowadzanie na bieżąco do systemu informatycznego OFSA danych dotyczących realizacji SPO RiPR.

Po zakończeniu kontroli, NIK wnioskowała do dyrektorów Oddziałów Regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa m.in. o:

- uzyskanie od wszystkich beneficjentów, korzystających z pomocy finansowej za złomowanie statku, złożenia oświadczeń o liczbie dni połowowych na dzień poprzedzający złożenie wniosku o dofinansowanie, a w przypadku stwierdzenia, że warunek o liczbie dni połowowych nie został spełniony podjęcie działań windykacyjnych,
- ustalenie czy beneficjenci statków rybackich na dzień ich faktycznego złomowania posiadali ważne: specjalne zezwolenie połowowe i dokumenty potwierdzające zdolność statku do żeglugi, a w przypadku stwierdzenia braku któregoś z ww. dokumentów wszczęcie procedury windykacyjnej,
- rzetelne weryfikowanie wniosków o dofinansowanie i załączników do tych wniosków oraz poprawne wystawianie zleceń płatności,
- weryfikację wniosków wszystkich beneficjentów, którym przyznano pomoc w ramach operacji 4.2.2. utrata miejsca pracy na statku rybackim w celu stwierdzenia czy beneficjent faktycznie zatrudniony był w chwili trwałego wycofania statku, a w przypadku stwierdzenia braku zatrudnienia podjęcie działań windykacyjnych,
- podjęcie działań w celu rejestracji zaległych wniosków i umów w systemie OFSA.

5. ZAŁĄCZNIKI

5.1. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

Prawo wspólnotowe

1. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1681/94 z dnia 11 lipca 1994 r. dotyczące nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot wypłaconych nieprawidłowo w związku z finansowaniem polityki strukturalnej i organizacją systemu informacji w tej dziedzinie (Dz.Urz. WE L 178 z 1994).
2. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. – ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych (D.Urz. WE L 161 z 1999);
3. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1263/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. – w sprawie Instrumentu Finansowego Orientacji Rybołówstwa (D.Urz. WE L 161 z 1999);
4. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 2792/1999 z dnia 17 grudnia 1999 r. – ustanawiające szczegółowe zasady i uzgodnienia dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa (D.Urz. WE L 337 z 1999);
5. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 643/2000 z dnia 28 marca 2000 r. – w sprawie zasad posługiwania się euro w zarządzaniu budżetowym funduszami strukturalnymi (D.Urz. WE L 78 z 2000);
6. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 366/2001 z dnia 22 lutego 2001 r. – ustanawiające szczegółowe zasady wprowadzania w życie środków przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2792/1999 (D.Urz. WE L 366 z 2001);
7. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. – ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych (D.Urz. WE L 63 z 2001);
8. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 448/2001 z dnia 2 marca 2001 r. – ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 w zakresie procedury dokonywania korekt finansowych pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych (D.Urz. WE L 64 z 2001);
9. Rozporządzenie Rady Nr 1447/2001 z dnia 28 czerwca 2001 r. – zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych (D.Urz. WE L 198 z 2001);
10. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 179/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. – zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2792/99 ustanawiające szczegółowe zasady i uzgodnienia dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa (D.Urz. WE L 31 z 2002);
11. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 2369/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. – zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2792/1999 ustanawiające szczegółowe zasady i uzgodnienia dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa (D.Urz. WE L 358 z 2002);
12. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 2370/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. – ustanawiające nadzwyczajne środki Wspólnoty na złomowanie statków rybackich (D.Urz. WE L 358 z 2002);
13. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 2355/2002 z dnia 27 grudnia 2002 r. – zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach Funduszy Strukturalnych (D.Urz. WE L 351 z 2002);
14. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1105/2003 z dnia 26 maja 2003 r. – zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych (D.Urz. UE L 158 z 2003);
15. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 448/2004 z dnia 10 marca 2004 r. zmieniające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 w odniesieniu do warunków, jakie muszą spełniać wydatki na działanie współfinansowane z funduszy strukturalnych i uchylające rozporządzenie (WE) Nr 1145/2003 (D. Urz. UE L 72 z 2004).

Prawo krajowe

1. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206 ze zm.);
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Planu Rozwoju 2004 - 2006 (Dz.U. Nr 149, poz. 1567);
3. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004 - 2006” (Dz. U. Nr 197, poz. 2027);
4. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2004 r. w sprawie Uzupełnienia SPO „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” (Dz. U. Nr 207, poz. 2116);
5. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 września 2004 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy finansowej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” (Dz. U. Nr 213, poz. 2163 ze zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 22 września 2004 r. w sprawie trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dotyczącej realizacji Narodowego Planu Rozwoju, trybu kontroli realizacji Narodowego Planu Rozwoju oraz trybu rozliczeń (Dz. U. Nr 216, poz. 2206);
7. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 października 2004 r. w sprawie trybu składania wzorów wniosków o dofinansowanie realizacji projektów z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa (Dz. U. Nr 230, poz. 2316);
8. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 listopada 2004 r. w sprawie wzoru umowy o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach działania „Złomowanie statków rybackich” z Instrumentu Finansowego Wspierania Rybołówstwa (Dz. U. Nr 242 poz. 2424);
9. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów sprawozdań z realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” (Dz. U. Nr 284 poz. 2845);
10. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru umowy o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” w zakresie działania „Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia” (Dz. U. Nr 17 poz. 151);
11. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru umowy o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” w zakresie działania „Wspólne przedsięwzięcia” (Dz. U. Nr 30 poz. 256);
12. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru umowy o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” w zakresie działania „Budowa nowych statków rybackich” (Dz. U. Nr 30 poz. 257);
13. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 lutego 2005 r. w sprawie wzoru umowy o dofinansowanie projektu realizowanego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” w zakresie operacji „Przekwalifikowanie zawodowe rybaków lub podjęcie przez nich okołorybackiej działalności gospodarczej” (Dz.U. Nr 38, poz. 357);
14. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 marca 2005 r. w sprawie wzoru umowy o dofinansowanie projektu realizowanego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” w zakresie operacji „Utrata miejsca pracy na statku rybackim” (Dz.U. Nr 41, poz. 391);
15. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2005 r. w sprawie wzoru umowy o dofinansowanie projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Ry-

- bołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” w zakresie działania „Modernizacja istniejących statków rybackich (Dz.U. Nr 53, poz. 477);
16. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2005 r. w sprawie wzoru umowy o dofinansowanie projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” w zakresie operacji „Nabycie własności statku rybackiego” (Dz.U. Nr 53, poz. 479);
17. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 sierpnia 2005 r. w sprawie wzoru umowy o dofinansowanie projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb 2004-2006” w zakresie operacji „Trwałe zaprzestanie wykonywania zawodu rybaka” (Dz.U. Nr 169, poz. 1422).

5.2. WYKAZ JEDNOSTEK OBJĘTYCH KONTROLĄ

1. **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**
2. **Ministerstwo Finansów**
3. **Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie**
4. **Zachodniopomorski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Szczecinie**
5. **Pomorski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Gdyni**
6. **Warmińsko-Mazurski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Olsztynie**

5.3. LISTA OSÓB ZAJMUJĄCYCH KIEROWNICZE STANOWISKA, ODPOWIEDZIALNYCH ZA KONTROLOWANĄ DZIAŁALNOŚĆ

Lp.	Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
1.	Wojciech Olejniczak	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie od 02.07.2003 r. do 31.05.2005 r.
2.	Józef Jerzy Pilarczyk	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie od 31.05. do 30.10.2005 r.
3.	Krzysztof Jurgiel	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi od 31.10.2005 r. do 05.05.2006 r.
4.	Andrzej Raczko	Minister Finansów w okresie od 16.10.2003 r. do 21.07.2004 r.
5.	Mirosław Gronicki	Minister Finansów w okresie od 21.07.2004 r. do 31.10.2005 r.
6.	Teresa Lubińska	Minister Finansów w okresie od 31.10.2005 r. do 07.01.2006 r.
7.	Wojciech Pomajda	Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w okresie od 07.07.2003 r. do 18.10.2005 r.
8.	Marek Paweł Janiec	p.o. Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w okresie od 18.10. do 02.12.2005 r.
9.	Elżbieta Kaufman-Suszko	p.o. Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od 02.12.2005 r.
10.	Andrzej Bładoszewski	Dyrektor Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego ARiMR od 12.08.2002 r.
11.	Zbigniew Rogala	Dyrektor Pomorskiego Oddziału Regionalnego ARiMR od 07.08.2002 r.
12.	Wiesław Kowalski	Dyrektor Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego ARiMR od 05.08.2002 r.

5.4. WYKAZ ORGANÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

1.	Prezydent RP
2.	Marszałek Sejmu RP
3.	Marszałek Senatu RP
4.	Prezes Rady Ministrów
5.	Minister Finansów
6.	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
7.	Minister Gospodarki Morskiej
8.	Minister Rozwoju Regionalnego
9.	Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
10.	Komisja do Spraw Unii Europejskiej Sejmu RP
11.	Komisja Finansów Publicznych Sejmu RP
12.	Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu RP
13.	Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu RP